

Arbeidsmarktcijfers hbo-verpleegkundigen in Noord-Nederland

Januari 2024

Deze factsheet toont de toekomstverwachtingen voor hbo-verpleegkundigen (hbo-v) in Noord-Nederland aan de hand van de instroomcijfers in de opleiding en de nieuwe arbeidsmarktprognose¹ voor zorg en welzijn. Het uitgangspunt van deze prognose is het huidige zorggebruik en de daarbij horende personele inzet in Noord-Nederland. Op basis van een demografische projectie wordt het verwachte zorggebruik en daarmee de verwachte vraag en het aanbod naar personeel en het personeelstekort geraamd. Daarbij wordt het scenario Nieuw Beleid toegepast, in dit scenario worden ook het effecten van een aantal recent genomen of te nemen beleidsmaatregelen² meegenomen.

Instroom opleiding hbo-verpleegkundige daalde afgelopen twee studie jaren

De onderstaande tabel laat de ontwikkeling van de instroom in de opleiding hbo-v zien van studenten wonend in Noord-Nederland. Na jaren van groeiende instroom daalde afgelopen twee studie jaren de instroom. Vooral het aantal studenten in de voltijdsopleiding nam af. Het aantal studenten in de duale opleiding groeide na tijdelijke (corona-gerelateerde) afname in studiejaar 2020/'21. De dalende instroom is een algemeen herkenbare trend, bij veel mbo- en hbo-beroepsopleidingen is de instroom gedaald in de afgelopen jaren.

Instroom opleiding tot hbo-verpleegkunde Noord-Nederland							
bron: DUO/CBS mei 2023, bewerking ZorgpleinNoord							
Opleidingsvorm:	Aantallen per studiejaar				Trend 2019-2023		
	2019/'20	2020/'21	2021/'22	2022/'23	2019/'20-2020/'21	2020/'21-2021/'22	2021/'22-2022/'23
Totaal	1.020	1.130	1.080	1.000	11%	-4%	-7%
Hbo voltijd	670	800	740	660	19%	-8%	-11%
Hbo deeltijd	200	210	210	180	5%	0%	-14%
Duaal	150	120	130	170	-20%	8%	31%

Verwachte ontwikkeling werknemers hbo-verpleegkundige Noord-Nederland

De tabel op de volgende pagina laat zien dat het aantal werkzame hbo verlos- en verpleegkundigen³ de komende jaren, naar verwachting nog groeit in Noord-Nederland. In 2022 werkten er circa 6.900 hbo verlos- en verpleegkundigen in de noordelijke zorg- en welzijnssector, in 2033 is dit aantal opgelopen naar zo'n 7.600 medewerkers. Wat opvalt, als we inzoomen op de verwachte

¹ Ieder jaar verschijnt er vanuit het [onderzoeksprogramma Zorg en Welzijn](#) een nieuwe arbeidsmarktprognose. De meest recent prognose is gepubliceerd op 21 december 2023 en ontwikkeld door het onderzoeksbureau [ABF Research](#). Meer informatie over deze prognose en de verschillende scenario's is te vinden via [deze link](#).

² Deze beleidsmaatregelen betreffen onder meer het Integraal Zorgakkoord (IZA), het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Ook zijn de hogere vergoeding voor kinderopvang (per 1-1-2027), de herinterpretatie van het kwaliteitskader verpleeghuiszorg en de eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen meegenomen.

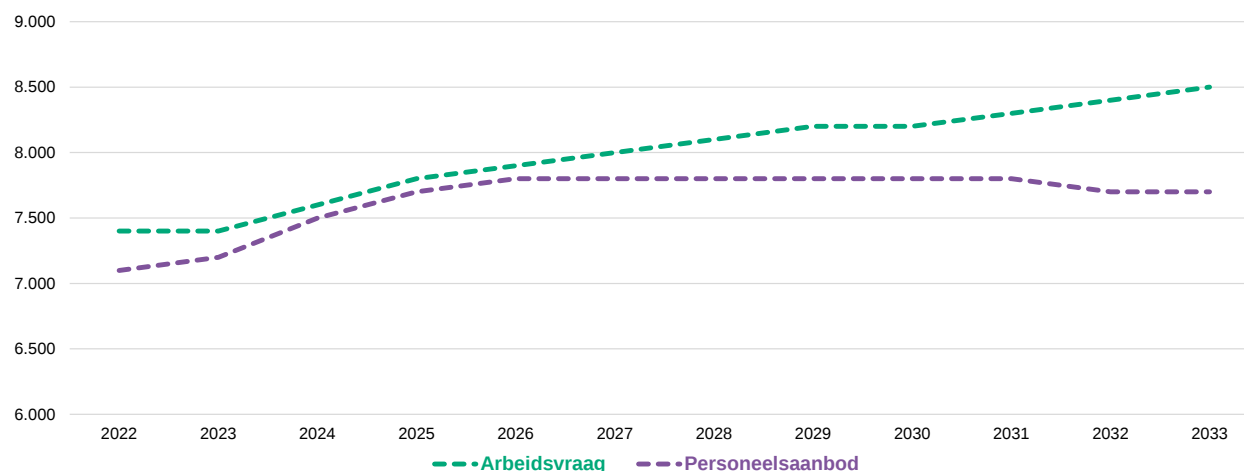
³ Bij de prognose voor hbo-verpleegkundigen wordt gekeken naar de verzamelkwalificatie verlos- en verpleegkunde op niveau 6 (bachelor hbo). Het verloskunde-deel hierin is maar klein, ongeveer 5% van het totaal aantal werkenden in deze verzamelkwalificatie is actief als verloskundige.

werknemersontwikkeling, is dat het aantal hbo-verpleegkundigen rond 2030 in de noordelijke provincies stabiliseert of zelfs gaat dalen.

(Verwachte) werknemersontwikkeling hbo verlos- en verpleegkunde							
bron: CBS/ ABF Research december 2023, bewerking ZorgpleinNoord							
Regio	Aantallen					Trend 2022-2033	
	2022	2024	2027	2030	2033	aantal	%
Drenthe	1.900	1.900	2.000	2.000	2.000	100	5%
Friesland	2.500	2.700	2.800	2.900	2.900	400	16%
Groningen	2.600	2.700	2.800	2.700	2.700	100	4%
Noord-Nederland	6.900	7.300	7.600	7.700	7.600	700	10%
Nederland	58.000	61.400	64.400	65.000	64.900	6.900	12%

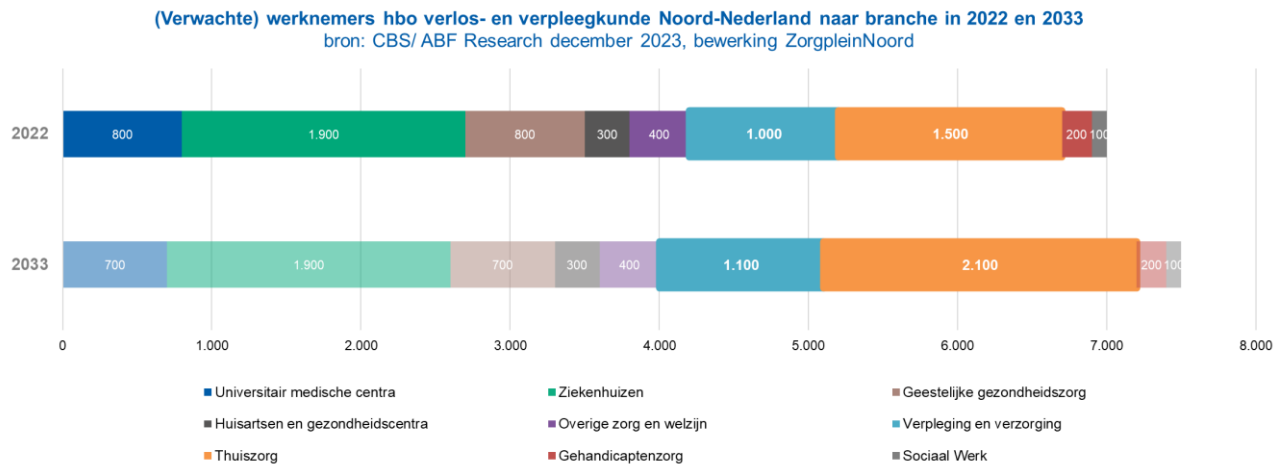
De onderstaande grafiek laat zien dat de arbeidsvraag, het aantal werknemers dat nodig is om de verwachte zorgvraag in te vullen, naar hbo-verpleegkundigen blijft groeien. Het aanbod van hbo-verpleegkundigen op de noordelijke arbeidsmarkt stabiliseert rond het einde van 2026 en daalt in 2032. Door deze afvlakking van het personeelsaanbod groeit het aantal werkzame hbo-verpleegkundigen niet meer. Landelijke is sprake van eenzelfde ontwikkeling.

(Verwachte) ontwikkeling arbeidsvraag en personeelsaanbod
hbo verlos- en verpleegkundigen Noord-Nederland 2022-2033
 bron: CBS/ ABF Research december 2023, bewerking ZorgpleinNoord

Grootste toename hbo-verpleegkundige verwacht in thuiszorg

De bovenstaande staafdiagram laat zien dat vooral in de thuiszorg een toename van het aantal hbo-verpleegkundigen verwacht wordt, van ongeveer 1.500 medewerkers in 2022 naar circa 2.100 medewerkers in 2033. Ook het aantal hbo-verpleegkundigen in het verpleeghuis groeit. Voor de andere zorgbranches en sociaal werk wordt geen toename of zelfs een (kleine) afname verwacht.

De toename van het zorggebruik in de thuis- en verpleeghuiszorg leidt tot een groeiende arbeidsvraag naar hbo-verpleegkundigen en daarmee ook tot een groei van het verwachte aantal werkzame medewerkers. Daarbij wordt verwacht dat de nieuwe beleidsmaatregelen (zoals IZA en WOZO) leiden tot een verschuiving van zorgvraag van de verpleeghuiszorg naar de thuiszorg, waardoor vooral de vraag naar hbo-verpleegkundigen in de thuiszorg groeit. De nieuwe beleidsmaatregelen hebben naar verwachting een dempend effect op zorgvraag in umc's, ziekenhuizen en GGZ, waardoor de arbeidsvraag naar aantal hbo-verpleegkundigen voor deze branches beperkt groeit.

Schaarste aan hbo-verpleegkundigen blijft komende jaren in Noord-Nederland

De komende jaren wordt een personeelstekort van circa 300 hbo-verpleegkundigen verwacht in Noord-Nederland. Na 2026 begint het aanbod van hbo-verpleegkundigen te stabiliseren, terwijl de arbeidsvraag blijft groeien. Het gevolg hiervan is een oplopend tekort aan hbo-verpleegkundigen in Noord-Nederland, dat in 2033 uitkomt op 800 medewerkers te kort. Vanaf 2028 is sprake van een zeer krappe arbeidsmarkt in alle noordelijke branches waarin hbo-verpleegkundigen werkzaam zijn.

